

انتزاع وظایف کشاورزی عامل خروج رژیم تجاری کشور از بخش های اقتصادی

دکتر مهدی فتح اله، رییس موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

کیهان

بعد از تصویب طرح یک فوریتی "انتزاع وظایف کشاورزی" در اواخر مجلس هشتم که عمر این مجلس برای بررسی کفاف نداد، با شروع به کار مجلس نهم دوباره این طرح مطرح شد، طرح دو فوریت آن نیز به تصویب رسید و قرارست در ماه جاری به صحن مجلس برود. با تصویب نهایی این طرح انتقال وظیفه سیاستگذاری تجاری و تنظیم بازار محصولات، تعرفه های گمرکی کالاهای کشاورزی، تهیه، تنظیم و کنترل تراز تجاری کشور در حوزه تولیدات کشاورزی و ورود و خروج محصولات کشاورزی همه جز وظایف وزارت جهاد کشاورزی خواهد شد. اما طرح چنین موضوعاتی در شرایط فعلی بیانگر عدم نگاه نظامند و سیستمی به مدیریت اقتصادی در حوزه تولید و تجارت دارد.

طرح انتزاع وظایف جهاد کشاورزی رژیم تجاری کشور را از یکپارچگی خارج خواهد کرد. با توجه به اینکه در کشورهای مختلف، رژیم تجاری سیستمی یکپارچه و مرتبط با یکدیگر دارد و با هدفی مشترک پیگیری می شود، می توان گفت که همه کشورها در سیستم تجاری از یک مدیریت واحد بهره می برند و در هیچ کشوری رژیم تجاری از سوی دو سازمان اداره نمی شود. بنابراین در صورت اجرای این سیستم در کشور، رخدادی استثنایی در دنیا شکل خواهد گرفت. در این بین مجموع دستگاه ها ممکن است دیدگاه های گوناگونی در بخش تجارت داشته باشند که این نظرات باید در رژیم تجاری لحاظ شوند. همچنین رژیم تجاری باید با سایر دستگاه های مرتبط به صورت تخصصی در ارتباط باشد. بنابراین خروج رژیم تجاری از یکپارچگی و اجرای این طرح به تفکیک وظایف منجر خواهد شد.

همچنین در طرح انتزاع، انتقال بخشی از وظایف وزارت صنعت، معدن و تجارت به وزارت جهاد کشاورزی، موجب اخلاص در صادرات و واردات خواهد شد و باید از هرگونه بخشی نگری پرهیز کرد. در شرایط کنونی که وظایف متمرکز می شود و سیاستگذاری ها در فضای فعلی به سمت کاهش بوروکراسی پیش می رود این طرح نیازمند تدبیر بیشتر است.

از آنجاییکه مسئول تولیدات صنعتی در مجموع وزارت صنعت، معدن و تجارت است و در مقابل مسئول تولید محصولات کشاورزی نیز وزارت جهاد کشاورزی است، به اعتقاد بیشتر کارشناسان بخش خصوصی با انتزاع بخشی از وظایف وزارت صنعت، معدن و تجارت، احتمال ایجاد تداخل بیشتر وظایف پیش خواهد آمد و در سیاستگذاری های متمرکز صادرات و واردات اختلال ایجاد می شود. بخش تولید صنعتی در همه بخش ها از جمله تولید صنعتی و کشاورزی باید در حیطه اختیارات و وظایف این وزارتخانه باقی بماند. ارتباط زنجیره ای کالاها و تولیدات کشاورزی نمی تواند دلیلی برای انتزاع این بخش ها باشد.

واقعیت این است که بحث واردات و صادرات کشاورزی را نمی توان از محصولات غیرکشاورزی جدا کرد، این امر در خصوص صنایع تبدیلی هم صدق می کند، چراکه در صورت جداسازی صنایع تبدیلی، حمایت کامل از این صنایع صورت نخواهد گرفت بنابراین با توجه به این شرایط اجرای چنین طرحی به مشکلات صنایع خواهد افزود. چراکه اجرای آن سبب موازی کاری در میان وزارتخانه ها و سازمان ها می شود و به بخش کشاورزی لطمات جبران ناپذیری وارد خواهد کرد.